

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 stycznia 2019 r.,

sprawy **K. M.**

skazanego z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 162 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionych przez obrońców skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt II Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 10 stycznia 2018r.,

sygn. akt VII K [...],

p o s t a n o w i ł

1. oddalić obie kasacje, jako oczywiście bezzasadne,

**2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

K. M. wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 10 stycznia 2018r., sygn. akt VII K [...], został uznany za winnego tego, że :

I. w dniu 28 września 2014 r. w Ł., woj. [...] na drodze powiatowej umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki H. o nr rej. [...] wykonywał manewr wyprzedzania na skrzyżowaniu, w wyniku czego potrącił prawidłowo idącego lewym poboczem pieszego P. D. czym nieumyślnie spowodował u niego obrażenia ciała w postaci otwartego, wieloodłamowego złamania kości obu goleni, złamania głowy kości promieniowej prawej oraz złamania kości krzyżowej, a także uszkodzenie splotu

ramiennego prawego, które to obrażenia spowodowały u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci innego ciężkiego kalectwa oraz trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała, przy czym zbiegł z miejsca zdarzenia, tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.,

II. w dniu 28 września 2014 r. w Ł. woj. [...] nie udzielił pomocy potrąconemu przez siebie pieszemu P. D., znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 162 § 1 k.k.

Stosując na podstawie art. 4 §1 k.k. przepisy ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku - Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym w dacie czynów, tj. przed dniem 18 maja 2015 roku - dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 marca 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 541) oskarżonego K. M. Sąd skazał:

- za czyn z punktu I na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. na karę I (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;
- za czyn z punktu II na podstawie art. 162 § 1 k.k. na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 §1 k.k. tak wymierzone kary pozbawienia wolności za czyny z pkt I i II połączył i jako karę łączną wymierzył oskarżonemu karę I (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego za czyn z pkt I środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze; na podstawie art. 46 § 1 k.k. za czyn z pkt 1 zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego P. D. kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: oskarżony, jego obrońca oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Obrońca zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na bezpodstawnym określeniu negatywnej prognozy kryminologicznej wobec

oskarżonego K. M. poprzez przyjęcie, że nie będzie on przestrzegał porządku prawnego i że konieczna jest jego resocjalizacja w warunkach zakładu karnego, co w konsekwencji spowodowało orzeczenie wobec tego oskarżonego rażąco niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, w sytuacji gdy uwzględnienie występujących w sprawie okoliczności takich jak: dotychczasowa niekaralność oskarżonego, interesowanie się losem pokrzywdzonego, jego postawa, warunki i właściwości osobiste, dotychczasowy sposób życia, wiek (sprawca młodociany), powinny skutkować orzeczeniem kary pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;

2. rażąco niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze, w sytuacji gdy wymierzenie tego środka karnego na okres 5 lat spełni wszystkie jego funkcje penalne przy uwzględnieniu ogólnych dyrektyw jego wymiaru.

W konkluzji wniósł o wymierzenie łagodniejszej kary, w dolnych granicach ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby oraz orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z..

Oskarżony K. M. nie formułując zarzutów oraz nie precyzując wniosków odwoławczych w osobistej apelacji zawarł dywagacje, czy nie doszło do przyczynia się do inkryminowanego wypadku jeszcze innych osób. Ponadto przedstawił trudne jego zdaniem swoje warunki rodzinne, w postaci alkoholizmu ojca oraz konieczności wsparcia swojej matki w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, zapewniając o pozytywnej i poważnej zmianie, jaka zaszła w jego dotychczasowym podejściu do życia, prosząc o nową szansę i „zmianę tak wysokiego wyroku”.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P. D. zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść oskarżonego i zarzucił mu rażąco niewspółmierność orzeczonych kar jednostkowych pozbawienia wolności, a w konsekwencji kary łącznej pozbawienia wolności, nie uwzględniających w stopniu wystarczającym znaczenia wszystkich ustalonych elementów podmiotowych i

przedmiotowych zdarzenia, w tym zwłaszcza sposobu zachowania się sprawcy podczas popełnienia czynów karalnych, a także bezpośrednio po nich oraz faktu, że oskarżony tylko częściowo przyznał się do popełnienia czynów objętych zaskarżonym wyrokiem, braku zainteresowania się stanem zdrowia pokrzywdzonego po wypadku, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, że oskarżonemu powinna zostać wymierzona kara pozbawienia wolności w znacznie wyższym wymiarze.

W konkluzji wniósł o zmianę wyroku w pkt. I, przez wymierzenie za ten czyn kary 4 lat pozbawienia wolności, zaś za czyn z pkt II - kary 2 lat pozbawienia wolności i wymierzenia kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2018r., sygn. akt II Ka [...] Sąd Okręgowy w Z. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że karę pozbawienia wolności wymierzoną za czyn z pkt I podwyższył do 2 lat i 6 miesięcy; karę pozbawienia wolności wymierzoną za czyn z pkt II podwyższył do roku pozbawienia wolności; uchylił orzeczenie o karze łącznej i rozstrzygnięcie o kosztach sądowych. Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k., biorąc za podstawę kary jednostkowe pozbawienia wolności w zmienionej wysokości jako karę łączną, orzekł karę 3 lat pozbawienia wolności, utrzymując w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok.

Kasacje od powyższego wyroku wywiedli obrońcy skazanego.

Radca prawny G. N. zaskarżonemu wyrokowi zarzucała rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a to przez:

„1) niezastosowania art. 53 § 1 i 2 w zw. z art. 55, art. 58 § 1 i art. 59 k.k., tj. dyrektyw wymiaru kary w zakresie wymierzenia przez Sąd Okręgowy kar jednostkowych pozbawienia wolności i orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności;

2) niezastosowanie art. 56 k.k. w zw. z art. 55 oraz 53 § 1 i 2 k.k. w zakresie orzeczenia środka karnego pozbawienia prawa jazdy na zawsze;

3) orzeczenie na podstawie art. 63 § 2 k.k. zaliczenia na poczet orzeczonego środka karnego „w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze” - który to przepis dotyczy zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności - od dnia 10 stycznia 2018 r. do dnia 22 maja 2018 r. i nie zastosowanie art. 63 § 4 k.k. oraz niezaliczenie orzeczonego przez

Sąd Rejonowy w Z. rzeczywistego okresu zatrzymania prawa jazdy od dnia 28 września 2018 r. do dnia 10 stycznia 2018 r.;

4) nieskorygowanie orzeczenia Sądu Rejonowego w zakresie zastosowania art. 42 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu: „Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173, którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 lub w art. 355 § 2 był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami”;

5) przez niezastosowanie dobrodziejstwa złagodzenia wymiaru środka, karnego zakazu prowadzenia prawa jazdy na podstawie szczególnych okoliczności, przemawiających za złagodzeniem środka karnego wobec skazanego i zmianę tego orzeczenia na zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów na określony czas z zaliczeniem faktycznego zatrzymania prawa jazdy i wykonane zobowiązanie oskarżonego do powstrzymania się od prowadzenia pojazdów w postępowaniu przygotowawczym, ewentualnie orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów określonego rodzaju.

W powyższym zakresie rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego, mając na względzie brzmienie pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Z. w brzmieniu: „w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuję w mocy” i orzeczenia w pkt III przez tenże Sąd o zaliczeniu okresu zatrzymania prawa jazdy od dnia 10 stycznia 2018 r. do dnia 22 maja 2018 r. „na poczet zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych”, w związku z ustaleniami faktycznymi, zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie, a jednocześnie rażące naruszenie przepisów karnego prawa procesowego, a to art. 439 § 1 pkt 7 k.p.a.

Tym samym Sąd Okręgowy w Z., zdaniem obrońcy:

a) rażąco naruszył art. 6 k.k., dotyczący określenia czasu i miejsca popełnienia czynu, w związku z nieustaleniem statusu drogi, po której poruszał się

sprawca i znaków drogowych (ostrzegawczych, a nie zakazu), obowiązujących na tej drodze;

b) rażąco naruszył art. 4 § 1 k.k. w przedmiocie dyspozycji ustawowej, skierowanej do Sądu, stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy i określoności zastosowania środka karnego z art. 39 pkt 3 w zw. z art. 42 § 1, 2 i 3 k.k. oraz art. 63 § 2 i 4 k.k., które obowiązywały w dacie popełnienia czynu, tj. dnia 28 września 2014 r. w zw. z art. 56 k.k. i art. 276 k.p.k. z dnia popełnienia czynu;

c) rażąco naruszył art. 1 § 3 k.k., tj. zasadę winy w okolicznościach wypadku drogowego i istnienia okoliczności budzących wątpliwości, w sytuacji wypadku drogowego w trakcie którego potrącono niewidocznego, ze względu na ubiór (spodnie dżinsowe, kurtka koloru kawy), pieszego poruszającego się w czasie zmierzchu po drodze publicznej, przeznaczonej dla ruchu samochodowego, a nie przeznaczonym i istniejącym dla ruchu pieszych poboczu;

d) oraz rażąco naruszył art. 9 § 2 k.k. przypisując skazanemu umyślność działania w sytuacji nieustalenia statusu drogi, dowolnie uznając, lecz nie swobodnie i na podstawie dowodów, że była drogą o statusie drogi publicznej w terenie zabudowanym oraz nie ustalił obowiązujących na tej , drodze znaków drogowych;

II. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające wpływ na treść orzeczenia, a to:

1) rażące naruszenie art. 5 k.p.k. - zasady domniemania niewinności oskarżonego, przez niezastosowanie art. 5 § 2 k.p.k. w sytuacji istnienia wątpliwości niedających się usunąć w okolicznościach wypadku drogowego polegającego na potrąceniu pieszego, poruszającego się „po drodze” (a nie istniejącym poboczem dla pieszych i w sytuacji zmiany zeznań poszkodowanego i nieprzesłuchania przed Sądem jedyne go świadka, która w postępowaniu przygotowawczym zeznała, że poszkodowany poruszał się po drodze) z lewej strony kierowcy w czasie zmierzchu (k. 4-verte, 21-verte), ubranego w odzież, która mogła być niewidoczna w czasie wypadku, niestety niezabezpieczoną dowodowo przez organy dochodzeniowe (k. 118 – 121 - verte),

2) rażące naruszenie art. 7 i 8 k.p.k., tj. zasad swobodnej oceny dowodów, samodzielności rozstrzygania sądu karnego i wynikającej z nich zasady

obiektywności orzekania, polegające na błędnej ocenie dowodów zgromadzonych przez organy w postępowaniu przygotowawczym i sąd pierwszej instancji, a przez to

3) rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. przez dowolne uznanie, bez samodzielnej oceny możliwości zastosowania w niniejszej sprawie powołanego w uzasadnieniu Sądu Okręgowego w Z. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1971 r. (III KR 166/71) w związku z aktualnie obowiązującą dyspozycją art. 433 § 2 k.p.k., który stanowi, że „Sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej”, a to przez dowolne uznanie, że środki odwoławcze wniesione przez pełnomocnika i samego oskarżonego na korzyść oskarżonego nie zasługują na uwzględnienie oraz rozpoznanie i pominięcie faktu, że Sąd Rejonowy w Z. nie przeprowadził dowodu z urzędu, który był „w zasięgu jego ręki”, nie generował dodatkowych kosztów ani przewlekłości postępowania, a to nie ustalił na podstawie sprawdzenia danych dostępnych na oficjalnych mapach satelitarnych w Internecie statusu drogi i obowiązujących znaków drogowych w dacie popełnienia czynu karalnego oraz nieprzeprowadzenia dowodu z zeznań jedyne go naoczne go świadka na okoliczności istotne w sprawie, w tym w przedmiocie ubioru i widoczności poszkodowanego o zmierzchu, sposobu poruszania się po drodze w kwestii oceny „przyczynienia się” innych uczestników ruchu drogowego do wypadku. Sąd Odwoławczy przyjął jedynie bezkrytycznie, na podstawie zmienionych zeznań przez poszkodowanego, że poruszał się on prawidłowo, tj. poboczem przeznaczonym dla ruchu pieszego w sytuacji, gdy jedyny bezpośredni świadek w postępowaniu przygotowawczym i sam poszkodowany w postępowaniu przygotowawczym zeznali, że poszkodowany poruszał się lewą stroną drogi ubrany w odzież w ciemnej kolorystyce (dżinsowe spodnie i kurtka koloru „kawowego” - k. 8 protokołu z rozprawy głównej z dnia 23.03.2017 r.), czym rażąco naruszono zasadę swobodnej oceny dowodów;

4) rażące naruszenie art. 7 k.p.a. - polegające na wytworzeniu nowego stanu i faktycznego przez Sąd Okręgowy w Z., nie znajdującego pokrycia w ustaleniach i zgromadzonych dowodach z postępowania przygotowawczego oraz przed Sądem Rejonowym w Z., a polegającym na twierdzeniu przez Sąd Okręgowy

nie polegającym na prawdzie, tj. niezgodnie z treścią uzasadnienia wyroku SR w Z. w zakresie ustaleń faktycznych i okoliczności łagodzących. Sąd Rejonowy w Z. uznał, że okolicznością łagodzącą jest „przyznanie się częściowo oskarżonego do popełnienia zarzucanych mu czynów, uprzednia niekaralność oraz fakt, iż jest osobą młodocianą”, podczas gdy Sąd Okręgowy stwierdził, że „Należy jednakże zgodzić się z sądem pierwszej instancji co do tego, że ani dotychczasowa niekaralność, ani tym bardziej wiek oskarżonego nie może prowadzić do pobłażliwego i łagodnego potraktowania”,

5) rażące naruszenie art. 2 § 2 k.p.k. przez dowolne, lecz nie wnikliwe, krytyczne i oparte na przepisach prawa procesowego uznanie ustalenia faktycznego i rażące naruszenie art. 4 k.p.k. przez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego w zw. z art. 5 § 2 i art. 9 § 1 k.p.k. przez:

a) niewyjaśnienie w sprawie poprawianego w Protokole oględzin wpisu (zmienionego przez nadpisanie) miejsca wypadku drogowego (k. 2-verte) w części wskazującej na „Obowiązujące ograniczenie prędkości do” z liczby „90” na „50” z zaznaczeniem obszaru „zabudowany” w sytuacji możliwości zaznaczenia „strefa zamieszkania” i nieustalenia obowiązujących do dnia dzisiejszego znaków drogowych poprzedzających miejsce wypadku, odnoszących się do kierunku ruchu drogowego sprawcy wypadku. Natomiast znakiem tym był i jest znak A - 6C (Skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po lewej stronie), tj. znak ostrzegawczy, lecz nie znak zakazu, stosowany poza obszarem zabudowania dla wskazania, że pierwszeństwo mają pojazdy poruszające się po drodze, na której ten znak umieszczono i dopuszczalna prędkość na takiej drodze wynosi do 90 km/h. Niewyjaśnienie tej kwestii narusza zasadę prawdy materialnej i także przepisy prawa o ruchu drogowym i obowiązku stosowania się do znaków drogowych, a ponadto dodatkowo

b) błędne ustalenia, wskazanie i zaliczenie czasu zatrzymania skazanego K. M., stanowiące przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, które wg. protokołu zatrzymania nastąpiło 29.09.2014 r. o godz. 00:10, a zwolnienie dnia 30.09.2014 r. o godz. 16:45 ,

c) przypisanie skazanemu uszkodzenia splotu ramiennego prawego jako skutków stłuczenia prawego ramienia w postaci neuropatii stawu łokciowego i ręki, a z tego powodu trwałego kalectwa poszkodowanego, którego nie rozpoznano w czasie przyjęcia powypadkowego do szpitala i personel medyczny nie leczył stłuczenia ręki w pierwszych dniach hospitalizacji poszkodowanego. Podkreślenia wymaga, że rozpoznanie - zniszczenia stawu łokciowego nastąpiło kilka miesięcy po przyjęciu do szpitala, a zatem co najmniej podejrzewać należy, że nie zrobiono nawet zdjęć rentgenowskich ramienia i ręki, co do których poszkodowany zgłaszał ból oraz w epikryzie (k. 271) stwierdzono: „pourazowe uszkodzenie splotu ramiennego prawego, którego doznał w kwietniu 2014” (podkreślenie r. pr.).

W konkluzji skarżąca wniosła o: „uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Z. w całości na korzyść skazanego K. M. i o zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Z. przez uwzględnienie okoliczności łagodzących i orzeczenie kar jednostkowych z zastosowaniem dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania jednostkowych kar pozbawienia wolności na okres próby 3 lat oraz zastosowanie przesłanki wyjątkowego wypadku, uzasadnionego szczególnymi okolicznościami (status drogi, obowiązujące znaki drogowe, zachowanie poszkodowanego na drodze i jego widoczność) w zakresie zastosowania środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów określonego rodzaju i zatrzymania prawa jazdy na czas określony 4 lat, z zaliczeniem faktycznego zatrzymania prawa jazdy i wykonanego obowiązku powstrzymania się od prowadzenia pojazdów”.

Adwokat A. M. zakażonemu wyrokowi zarzucił:

„- rażące naruszenie prawa materialnego art.54 w zw. z art. 115 ust. 10 k.k. poprzez ich nie przyjęcie i nie zastosowanie, a wręcz ich odrzucenie jako nie mających znaczenia w niniejszej sprawie, podczas gdy fakt że oskarżony w chwili czynu był młodociany ma podstawowe znaczenie i sąd zobligowany jest podejmować środki w celu wychowawczym a nie niszczącym oskarżonego,

- rażące naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez uchybienie art. 4 k.p.k. w zw. z art.7 k.p.k. polegające na odrzuceniu obiektywizmu koniecznego do orzekania w sprawie, poprzez nie uwzględnienie wszelkich okoliczności dotyczących osoby oskarżonego a skupienie

się jedynie na pokrzywdzonym przy jednoczesnym przypisaniu oskarżonemu jedynie negatywnych cech i zamiarów, co do których nie ma żadnych dowodów istnienia, przyczyni zabrakło refleksji przy wydawaniu wyroku, że kara 3 (trzech) lat bezwzględnego pozbawienia wolności złamie życie oskarżonego i nie jest prawdą, że po odbyciu kary tak rażąco wygórowanej można ułożyć sobie życie,

- rażące naruszenie przepisu prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez uchybienie art. 424 par.1 pkt 1 k.p.k. oraz art.7 k.p.k. polegające na tym, że sąd orzekając odmiennie co do istoty nie podał przekonywających przesłanek orzeczenia, albowiem nie odniósł się do wszystkich istotnych faktów i dowodów zgromadzonych w sprawie, nie wyjaśnił dlaczego uznał za niewiarygodne te którym odmówił wiarygodności - w szczególności wyjaśnienia oskarżonego, nie uznał dowodów przeciwnych i nie wyjaśnił powodów pominięcia dowodów mających znaczenie do rozstrzygnięcia a skoncentrował się na wskazaniu okoliczności i dowodów mogących świadczyć o tym, że oskarżonemu należy przypisać większą winę niż wynikającą z obiektywnych dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do oceny materiału dowodowego z rażącym naruszeniem zasady określonej w art.7 k.p.k.”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na obydwie kasacje prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obydwie kasacje są bezzasadne w stopniu oczywistym, co musiało skutkować ich oddaleniem, na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 3 k.p.k..

W myśl art.519 k.p.k. i art.523 § 1 k.p.k. wniesienie kasacji uzasadniać mogą uchybienia wskazane w art. 439 k.p.k. lub inne, mające cechy rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogły one mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Niedopuszczalne jest kwestionowanie w kasacji orzeczenia Sądu I instancji, a także ustaleń faktycznych. Zarzuty kasacji wychodzące poza ograniczenia wynikające z art. 523 k.p.k. stanowią nieuprawnione dążenie do przekształcenia kontroli kasacyjnej w kolejną kontrolę instancyjną. Przede wszystkim jednak trzeba zauważyć, że tak w apelacji obrońcy skazanego jak i w apelacji osobistej samego skazanego M.

postawione zostały **jedynie** zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych **w zakresie ustaleń odnośnie do negatywnej prognozy „kryminologicznej”, wobec niego i rażącej niewspółmierności kary** a w konsekwencji wniosek o wymierzenie mu kar łagodniejszych. Skoro tak, to Sąd odwoławczy miał obowiązek odnieść się **wyłącznie** do tak postawionych zarzutów, jako że rozpoznawał sprawę w ich granicach, w sytuacji gdy wina skazanego nie była w istocie w apelacji kwestionowana a K. M., też jej nie kwestionując, prosił jedynie by sprawdzić, „czy coś lub ktoś mógł przyczynić się w pewnym stopniu do skutków. nieszczęścia”. Z tego obowiązku Sąd odwoławczy się wywiązał prawidłowo i wobec tego większość podniesionych w kasacji, zresztą w sposób niejasny i nieuporządkowany, obrońcy skazanego radcy prawnego G. N. pozostać musi poza zainteresowaniem sądu kasacyjnego jako że nie jest to sąd trzeciej instancji. Niestety koniecznością jest tu przypomnienie, że w obowiązującym systemie polskiego procesu karnego, postępowanie karne jest dwuinstancyjne zaś kasacja jest tylko nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest istotnie ograniczona, jako że jej celem jest jedynie wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych rażących naruszeń prawa o podobnej randze, wobec czego w toku postępowania kasacyjnego nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów i nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy w Z., jako odwoławczy – wbrew twierdzeniom skarżących - rozpoznał i należycie się odniósł – co już zaznaczono - w uzasadnieniu swego wyroku do tych zarzutów, które w apelacji faktycznie postawiono. Przedstawił, w istocie ponad potrzebę, szczegółową argumentację potwierdzając trafność oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy w Z.. Zaostrzając natomiast wymiar kar jednostkowych wymierzonych oskarżonemu i kary łącznej, szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko. Odnosząc się jednak, mimo powyżej poczynionych uwag, do zarzutów z kasacji wywiedzionej przez radcę prawnego G. N. stwierdzić należy, że zarzuty obraży prawa materialnego postawione w pkt I w istocie sprowadzają się do zarzutu niewspółmierności kary, który w myśl art. 523 § 1 k.p.k. jest zarzutem niedopuszczalnym w postępowaniu kasacyjnym. Zarówno co do dyrektyw wymiaru kary, jak i zakresu orzeczenia o zastosowaniu zakazu

prowadzenia pojazdów, określonego w z art. 42 § 3 k.k. (i to w dacie popełnienia przestępstwa) wypowiedział się Sąd odwoławczy na kartach 6 – 9 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Nie ma zatem potrzeby powielania prawidłowej argumentacji tego Sądu a wystarczającym będzie odesłanie skarżącej do jej wnikliwej lektury. Na stronach 7 - 8 uzasadnienia Sąd odwoławczy odniósł się bowiem do okoliczności uzasadniających ewentualne odstąpienie od zastosowania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio wobec skazanego, uznając, w granicach swobodnego sędziowskiego uznania, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do takiego odstąpienia (zarzut 5).

Koniecznym natomiast jest zwrócenie uwagi skarżącej na fakt, że przepis art. 63 § 2 k.k. - regulujący obecnie sposób zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonej grzywny - w dacie popełnienia przestępstwa przez skazanego K. M. tj. w dniu 28 września 2014r. miał brzmienie: „Na poczet orzeczonych środków karnych, o których mowa w art. 39 pkt 2-3, zalicza się okres rzeczywistego stosowania odpowiadających im rodzajowo środków zapobiegawczych, wymienionych w art. 275 lub 276 Kodeksu postępowania karnego”. Przy czym art. 39 pkt 3 k.k. dotyczył (i dotyczy obecnie) zakazu prowadzenia pojazdów. Sąd odwoławczy wskazując na podstawę z art. 63 § 2 k.k. zastosował ten przepis jako obowiązujący właśnie „w dacie popełnienia czynu”, co wynika wprost z treści pkt III zaskarżonego wyroku (czego najwyraźniej nie zauważa skarżąca) zaliczając na poczet zakazu prowadzenia pojazdów okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 10 stycznia 2018r. do dnia 22 maja 2018r., tj. od dnia wydania wyroku w Sądzie I instancji do dnia wydania wyroku w sądzie odwoławczym. W tej sytuacji zarzut opisany w pkt I. 3 kasacji jest niezasadny, podobnie zresztą, jak podnoszony przez skarżącą w tym samym zakresie zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. Wbrew twierdzeniom skarżącej, orzeczenie sądu odwoławczego w zakresie zaliczenia okresu zatrzymania prawa jazdy na poczet zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów bynajmniej nie koliduje z orzeczeniem sądu I instancji. Sąd odwoławczy w punkcie III wyroku zaliczył skazanemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia wydania wyroku przez Sąd I instancji tj. 10 stycznia 2018r. do dnia wydania zaskarżonego kasacją wyroku, natomiast w wyroku Sądu Rejonowego zaliczono ten okres od dnia zatrzymania

prawa jazdy (28.09.2014r.) do dnia wydania nieprawomocnego wyroku, tj. 10 stycznia 2018r. W dalszej części zarzutów opisanych w pkt II dotyczących naruszenia przepisów prawa procesowego autorka skargi kasacyjnej skarży w zasadzie ustalenia faktyczne w sprawie, które – o czym już była mowa - nie były podnoszone nawet w apelacjach obrońcy i skazanego (np. ustalenia dot. statusu drogi) i w konsekwencji nie były przedmiotem rozpoznania przez Sąd *ad quem*.

Natomiast zarzut opisany w pkt 5a dot. zmiany poprzez nieprawidłowe nadpisanie (zmianę) w protokole oględzin miejsca wypadku (k - 2verte) z liczby „90” na „50” (dot. ograniczenia prędkości) jest zasadny. Nie ma on jednak wpływu na treść orzeczenia, skoro w stawianym zarzucie nie zarzucono skazanemu jazdy z nadmierną prędkością. Z kolei zarzut opisany w pkt b – dotyczący zaliczenia czasu zatrzymania skazanego jest sprzeczny z treścią protokołu zatrzymania (k - 12), w którym czas zatrzymania określono na dzień 28.09.14 godz.21.45 i tak też przyjęto w pkt 3 wyroku Sądu I instancji. Zauważyć też trzeba, że końcowy wniosek tej kasacji o uchylenie wyroku SO w Z. i zmianę wyroku SR w Z. poprzez wskazaną przez obrońcę korektę kar jednostkowych z zastosowaniem kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (..) jest (co nie powinno umknąć uwagi skarżącej) niedopuszczalny jako sprzeczny z treścią art. 537 § 1 i 2 k.p.k.. Odnosząc się do zarzutów wskazanych w kasacji wywiedzionej przez adw. A. M. wystarczającym będzie stwierdzenie, że zarzut rażącego naruszenia art. 54 w zw. z art. 115 ust.10 k.k. jest w oczywisty sposób bezzasadny. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wprost wynika, że do okoliczności łagodzących sąd zaliczył fakt, że skazany K. M. był osobą młodocianą. Zarzut obrazy art. 4 i 7 k.p.k. nie jest zarzutem kasacyjnym w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie czynił własnych ustaleń faktycznych, na co niejednokrotnie zwracał uwagę Sąd Najwyższy w utrwalonym w tym zakresie orzecznictwie. Zarzut dot. obrazy art.424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz 7 k.p.k. jest skierowany do wyroku sądu I instancji, a wbrew twierdzeniom skarżącego sąd odwoławczy nie orzekł odmiennie, co do istoty sprawy a jedynie, akceptując ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I Instancji, podwyższył wymiar kary uzasadniając swoje stanowisko w tej mierze na k 8 - 9 uzasadnienia i nie przekraczając przy tym granic swobodnego sędziowskiego uznania. Wobec powyższego również kasacja tego obrońcy, jawi się jako bezzasadna w stopniu oczywistym. Z tych powodów

Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, natomiast mając na względzie treść art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. obciążył skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.